
Istungidokument

A9-0120/2023

4.4.2023

RAPORT

julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsate tehnoloogiate hetkeseisu ja tulevaste väljakutsete kohta
(2022/2079(INI))

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon

Raportöör: Riho Terras

Kaasatud komisjoni arvamuse koostaja vastavalt kodukorra artiklile 57:
Dragoș Tudorache, väliskomisjon

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI.....	10
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS	11
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	18
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	19

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

Julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsate tehnoloogiate hetkeseisu ja tulevaste väljakutsete kohta (2022/2079(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Kaitsefondi aastateks 2021–2027 koos oma sihtotstarbelise eelarvega kujunemisjärgus lõhkuvate tehnoloogiate jaoks,
  - võttes arvesse komisjoni 15. veebruari 2022. aasta teatist „Julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsa tehnoloogia tegevuskava“ (COM(2022)0061),
  - võttes arvesse komisjoni talituste 10. novembri 2022. aasta töödokumenti „Esimene eduaruanne tsiviil-, kaitse- ja kosmosetööstuse vahelise sünergia tegevuskava rakendamise kohta“ (SWD(2022)0362),
  - võttes arvesse oma 7. juuni 2022. aasta resolutsiooni Euroopa välisteenistuse kliimamuutuste ja kaitse tegevuskava kohta¹,
  - võttes arvesse väliskomisjoni arvamust,
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 54,
  - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0120/2023),
- A. arvestades, et tugev, kestlik, tehnoloogiliselt arenenud ja konkurentsivõimeline kaitsetööstus on Euroopa julgeoleku- ja kaitsevõime ning seega tema heaolu ning oma liitlaste ja sõprade toetamise seisukohast äärmiselt oluline;
- B. arvestades, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on näidanud, et Euroopa peab kiiresti investeerima oma kaitse- ja julgeolekutehnoloogiasse, sealhulgas laskemoona tootmisse ulatuses, mis vastab tänapäevase lahinguvälja vajadustele, koos ühise koordineerimise, hangete ning investeringutega teadus- ja arendustegevusse, sealhulgas küberturvalisusse, ning tegema seda tõhusalt ja koostööpõhiselt; arvestades, et liikmesriigid on seadnud ühiste kaitseinvesteeringute eesmärgiks 35 %, kuid on näidanud üles vähest ja isegi vähenevat poliitilist tahet see eesmärk saavutada, saavutades 2020. aastal vaid 11 % ja 2021. aastal rekordiliselt madala 8 %; arvestades, et mõned liikmesriigid on toetanud Ukrainat nii rahaliselt kui ka sõjaliselt palju rohkem kui teised;
- C. arvestades, et tungivat on vaja luua tõeline Euroopa kaitsevarustuse turg, muu hulgas tugevdades tööstusvõimsust, vähendades dubleerimist ja killustatust ning kohandades

---

¹ ELT C 493, 27.12.2022, lk 19.

samal ajal turu tööstusbaasi, eelkõige selle tarneahelaid ja oskustööjõudu Euroopa uuele julgeolekukeskkonnale, mis nõuab tootmisvõimsuse kiiret suurendamist;

- D. arvestades, et kriitilise tähtsusega toorainete, tehnoloogiate ja komponentide pidevad, kestlikud ja stabiilsed tarned on Euroopa kaitsesektori jaoks hädavajalikud;
- E. arvestades, et tippasemel tehnoloogiad koos nendele vastava inimkapitaliga, eelkõige kiiresti arenevad digitehnoloogiad ja -oskused, on üha olulisemad tegurid Euroopa julgeoleku- ja kaitsetööstuse säilitamisel ja tugevdamisel;
- F. arvestades, et kaitsesektori struktuur on igas liikmesriigis erinev;
- G. arvestades, et Euroopa kaitsesektori killustatus ja dubleerimispüüdlused Euroopa kaitseturul põhjustavad majandusressursside ebatõhusat kasutamist ja kaitsevõime vähenemist ning neid tuleks vältida; arvestades, et see tekitab komisjoni andmetel 25–100 miljardi euro suuruse kollektiivse kahju;
- H. arvestades, et mõned elutähtsad tehnoloogiad, mis võivad olla kaitsesektoris kasutamiseks kättesaadavad, pärinevad tsiviilsektorist ja võiksid takistuste kõrvaldamise korral kvalifitseeruda kahesuguseks kasutuseks;
- I. arvestades, et avatud teadusuuringud ja innovatsioon, mis hõlmavad akadeemilisi ringkondi, eraettevõtteid ja avalikku sektorit, võivad kiirendada Euroopa tippasemel tehnoloogiate arengut ning vähendada turu killustatust, tingimusel et on tagatud koostalitlusvõime;
- J. arvestades, et väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) suurem kaasamine suurendab julgeoleku- ja kaitsesektori konkurentsivõimet;
- K. arvestades, et vajaduse puhul innovatsiooni ja tehnoloogia arengu struktureeritud toetuse järele tuleks võtta arvesse tõsiasja, et innovatsioon toimub peamiselt konkurentsi ja teadusuuringute vaimu, mitte bürokratliku planeerimise kaudu;
- L. arvestades, et ajavahemikul 2017–2020 on Euroopa Kaitseagentuuris (EDA) osalevad liikmesriigid eraldanud kaitsealasele teadus- ja arendustegevusele üle 25 miljardi euro, millest vaid väike osa on kulutatud koostöös;
- M. arvestades, et ELi õigusaktidega ei tohi piirata julgeoleku- ja kaitsetööstuse juurdepääsu rahastamisele;
- N. arvestades, et strateegiliste lünkade analüüsimisel ja tehnoloogia arengu potentsiaali realiseerimisel on võtmetähtsusega andmete jagamine, kuid tagada tuleb intellektuaalomandi ja tundlike äriandmete kaitse;
- O. arvestades, et koostöö strateegiliste partneritega väljaspool ELi, eelkõige NATO liitlastega, aga ka assotsieerunud ja sarnaselt meelestatud ülemaailmsete partneritega on innovatsiooni ja tehnoloogia arengu edendamisel keskse tähtsusega;
- 1. väljendab heameelt komisjoni koostatud julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsa tehnoloogia tegevuskava üle; rõhutab, et EL peab rohkem osalema julgeoleku- ja kaitsealase

tehnoloogia arendamise koordineerimises ja hõlbustamises, mis peaks olema võimalikult suures ulatuses kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega, ilma et see vähendaks operatiivset tulemuslikkust; rõhutab, et ELi ülemaailmne tehnoloogiline konkurentsivõime sõltub väga suurel määral teadus- ja arendustegevusest, innovatsioonist ja uute tehnoloogiate kiire ülekandmise ja kasutuselevõtu ning inimeste koolitamise võimest;

2. tunnistab tegevuskavas rõhutatud pakilist vajadust teha kindlaks ELi julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsad tehnoloogiad, säilitades samal ajal vajaliku paindlikkuse murranguliste ja lõhkuvate tehnoloogiate väljatöötamiseks ja rakendamiseks; rõhutab, et ettepanek võtta julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsa tehnoloogia suhtes algusest peale vastu kogu ELi hõlmav koordineeritud strateegiline lähenemisviis on õige tee edasilikumiseks;
3. väljendab heameelt komisjoni ettepaneku üle ületada praegune jaotus tsiviil-, kaitse- ja julgeolekualase teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni vahel; kutsub komisjoni üles parandama ELi tsiviil-, kaitse- ja julgeolekuprogrammide ja -vahendite seotust asjaomaste sidusrühmadega, eelkõige innovatsiooni valdkonnas; nõuab sihipärasemaid investeeringuid ühisesse teadus- ja arendustegevusse; rõhutab, et kaitse- ja julgeolekualaste teadusuuringute ja innovatsiooni suurenemine ei tohiks toimuda tsiviilprojektide arvelt;
4. peab kahetsusväärseks tõsiasja, et liikmesriikide kaitsealaste teadusuuringute ja tehnoloogia kogukulud moodustasid 2020. aastal vaid 1,2 % nende kõigist kaitsekulutustest, mis on oluliselt vähem kui EDA raamistikus kokku lepitud sihttase 2 %;
5. rõhutab, et julgeolekuolukorra halvenemine Euroopas, eriti ELi välispiiridel asuvates riikides, pärast Venemaa ebaseaduslikku, provotseerimata ja põhjendamatu agressioonisõda Ukraina vastu nõuab ELilt ja selle liikmesriikidelt tugevamaid ja paremini koordineeritud jõupingutusi investeerimiseks elutähtsasse julgeoleku- ja kaitsetehnoloogiasse, sealhulgas laskemoona tootmisse, ja nende võimalikult suures ulatuses hankimiseks, ning Euroopa kaitsevarustuse turu loomiseks; on mures selle pärast, et kasvav ülemaailmne nõudlus tavapärase relvasüsteemide järele Ukraina sõja kontekstis võib avaldada negatiivset mõju investeeringutele uute tehnoloogiate arendamisse;
6. väljendab heameelt selle üle, et komisjon on asutanud elutähtsa tehnoloogia vaatluskeskuse; kutsub komisjoni üles täielikult integreerima selle vaatluskeskuse järeldused liikmesriikidele esitatavasse salastatud aruandesse, mis käsitleb elutähtsaid tehnoloogiaid ja riske, mis on seotud strateegiliste sõltuvustega julgeoleku-, kosmose- ja kaitsevaldkonnas; rõhutab, et tagada tuleb intellektuaalomandi ja tundlike äriandmete kaitse; rõhutab, et komisjon peab koostöös EDAGA täiendavalt koordineerima, edendama ja hõlbustama koostööd ja ressursside ühendamist liikmesriikide vahel, et tegeleda olemasolevate ja tulevaste tehnoloogialünkadega, vähendada projektide dubleerimist ning suurendada kulutuste tulemuslikkust ja tõhusust; kutsub komisjoni üles hoidma Euroopa Parlamenti nõuetekohaselt kursis selle vaatluskeskuse töö peamiste tulemustega;

7. kutsub komisjoni üles ergutama liikmesriike vaatama läbi kõik kaitsealased programmid ja poliitikavahendid, järgides kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise (CARD) lähenemisviisi ja keskendudes eelkõige elutähtsatele tehnoloogiatele, kontrollima, kas need on endiselt eesmärgipärased, tegema oma järeldustest kokkuvõtte ning jagama seda võimaluse ja vajaduse korral kõigi teiste liikmesriikidega; nõuab asjaomaste kaitsealगतuste, näiteks võimearendusplaani põhjalikku läbivaatamist, et neid ajakohastada, võttes arvesse julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilises kompassis ja EDA koostatud vajaduste analüüsis sisalduvaid sätteid; on seisukohal, et EDA-l oleks head võimalused, et tagada Euroopa kaitsesektori osalejate innovatsioonitegevuse kooskõla; nõuab sellega seoses tema rolli suurendamist toetuse andmisel, soovitude koordineerimisel, sealhulgas järelduste strateegilisel hindamisel, ning lahenduste esitamisel ühiste teadus- ja arendus- ning hankeprojektide toetamiseks;
8. kutsub EDAt üles lisama elutähtsate tehnoloogiate kontseptsiooni oma iga-aastasesse CARD-menetlusse;
9. märgib elutähtsate materjalide tarnesõltuvuse ja ülekoormatud tarneahelate ohtu, mis võib mõjutada ELi võimet püsida julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsate tehnoloogiate valdkonnas konkurentsivõimelisena; kutsub komisjoni üles edendama ringlust ja hindama, kuidas suurendada uurimistegevust, mis käsitleb elutähtsate tehnoloogiate uusi materjale, kriitilise tähtsusega toorainete õigusaktis, et vähendada ELi sõltuvust kolmandatest riikidest;
10. märgib liigse sõltuvuse ohtu väljastpoolt ELi pärit toorainetest ja soovitab suurendada jõupingutusi selle vältimiseks;
11. väljendab heameelt ELi kaitseinnovatsiooni kava loomise ja käimasoleva töö üle mitmesuguste kaitse- ning uute ja kaheksa kasutusega tehnoloogiatega seotud vahenditega, et aidata uuenduslikel idufirmadel ja VKEdel ületada suuri tehnoloogilisi, halduslikke, rahalisi, regulatiivseid ja turule sisenemise takistusi; kutsub komisjoni üles julgustama liikmesriike kui lõppkasutajaid integreerima oma kaitsetehnoloogia tarneahelatesse piiriüleseid innovatsioonivõrgustikke; rõhutab, et nende algatuste eesmärk peab olema sõjaliste võimete parandamine ja püüdlemine ELi tehnoloogilise sõltumatuse kõrge taseme poole; kutsub komisjoni üles võtma ELi kaitseinnovatsiooni kava algatuste loomisel nõuetekohaselt arvesse julgeoleku ja kaitse erilist tundlikkust; kutsub komisjoni üles tegema tihedat koostööd EDAs loodud ELi kaitsevaldkonna innovatsioonikeskusega;
12. kutsub komisjoni üles uurima ELi hankedirektiive, pidades silmas idufirmasid ja väikeettevõtjaid takistavaid tegureid, eriti innovatsiooni valdkonnas, kus projekti ebaõnnestumise risk on suurem, ning julgustama liikmesriike vältima selliseid takistusi nende rakendamisel;
13. rõhutab pidevat vajadust teha tihedat koostööd assotsieerunud ja sarnaselt meelestatud partneritega, nagu Ameerika Ühendriigid ja NATO; väljendab heameelt komisjoni ja komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja võetud kohustuse üle uurida ELi ja USA koostööd ELi-USA kaubandus- ja tehnoloogiaühendkogu raames; väljendab heameelt komisjoni ja asepresidendi ning kõrge esindaja võetud kohustuse üle uurida vastastikku kokku lepitud ja kasulikke

koostoimeid ELi ja NATO algatuste vahel, mis keskenduvad uutele tehnoloogiatele; rõhutab siiski, et EL peab kujundama välja avatud strateegilise autonoomia, mille puhul pööratakse erilist tähelepanu investeeringutele Euroopa tehnoloogiatesse;

14. tunneb muret kaitse- ja julgeolekutööstuse uutesse lõhkuvatesse tehnoloogiatesse tehtavate investeeringute nappuse pärast hoolimata Euroopa Kaitsefondi määruse² olemasolust; kutsub komisjoni üles muutma strateegilisi suuniseid ja reegleid selgemaks, et hõlbustada investeerimist kaitsetööstusse, ning looma vajalikud koostöövahendid ja -meetmed, et ergutada kaitse- ja julgeolekutööstust lisaks olemasolevate relvasüsteemide tootmisele investeerima rohkem julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsate tehnoloogiate alastesse tehnoloogilistesse uuendustesse, järgides täielikult rahvusvahelist õigust ja ELi õigusraamistikku ning jälgides nende arenemist;
15. rõhutab VKEde ja idufirmade olulist rolli innovatsioonis ja arendustegevuses ning nõuab nende hõlmamist konkreetsetesse programmidesse ja vahenditesse osana julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsa tehnoloogia tegevuskava tulevases rakendamisest;
16. rõhutab, et liikmesriigid peavad tegema tihedamat koostööd võimete arendamisel, et edendada innovatsiooni julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsate tehnoloogiate valdkonnas; kutsub asjaomaseid ELi organeid üles seadma prioriteediks ELi rahastatud ja kaasrahastatud innovatsiooni ühisprojektid julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsate tehnoloogiate valdkonnas ning tegutsema katalüsaatorite ja kiirendajatena, et jõuliselt julgustada liikmesriike oma võimete arendamise programme tulemuslikult kooskõlastama; kutsub lisaks komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma ELi mehhanismi loomist riiklike kaitse- ja julgeolekuvaldkonna teadus- ja arendustegevuse vahendite koondamiseks, kaasates selle rakendamisse Euroopa Parlamendi, kui see on asjakohane;
17. rõhutab, et ELi rahastatud ja kaasrahastatud elutähtsa ja lõhkua kaitsetehnoloogia alane innovatsioon ja arendamine peaksid kaasa tooma liikmesriikide kaitsevarustuse suurema koostalitlusvõime ja ühishanked, kohe kui arendatavad tehnoloogiad on saavutanud asjakohase tehnoloogilise valmiduse taseme; rõhutab, et sama oluline on vältida projektide dubleerimist ELi tasandil, ning rõhutab, et oluline on minimeerida olemasolevaid kattumisi ja dubleerimisi; palub, et komisjon määraks koostöös liikmesriikidega kindlaks asjakohase tehnoloogilise valmiduse taseme kooskõlas kaasaegse julgeolekukeskkonna ja kaasaegse lahinguvälja nõudmistega; rõhutab vajadust viia ELi eri teadus- ja innovatsiooniprogrammid omavahel paremini kooskõlla, et toetada elutähtsate tehnoloogiate arendamist Euroopas, võttes samal ajal arvesse olemasolevate tehnoloogiate kahesuguse kasutuse potentsiaali;
18. võtab teadmiseks komisjoni jõupingutused liikmesriikide julgeoleku- ja kaitsetehnoloogia ühishangete toetamiseks, nagu ettepanek võtta vastu määrus ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi loomise kohta;
19. rõhutab vajadust tiheda koostöö järele eri sidusrühmade, näiteks akadeemiliste ringkondade ning avaliku ja erasektori vahel, et kasutada julgeoleku- ja kaitsetehnoloogia parimaid tavasid; kutsub komisjoni üles uurima võimalusi kasutada innovatsioonis nn mitme spiraaliga (multiple helix) mudelid;

---

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/697, millega luuakse Euroopa Kaitsefond ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1092 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 149).

20. väljendab muret kaitse ja julgeoleku ELi vahenditest rahastamise ebapiisava taseme pärast ja taunib liikmesriikide rekordiliselt madalat koostöötaset kaitsealaste riigihangete valdkonnas; peab kahetsusväärseks asjaolu, et Euroopa Kaitsefondi eelarvet vähendati ligikaudu 40 % võrra võrreldes komisjoni ettepanekuga mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) kohta, ning et sõjaväelise liikuvuse programmi eelarvet vähendati 75 % võrra; rõhutab asjaolu, et praegune mitmeaastane finantsraamistik ei suuda pakkuda piisavaid rahalisi vahendeid ELi kaitsekoostöö edendamiseks asjakohasel tasemel, kuna praegune julgeolekuolukord nõuab olulist edasiminekut; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kaaluksid oma kasvava riikliku kaitse-eelarve märkimisväärse osa koondamist ELi tasandil, et ühiselt täiendada ammendunud laskemoonavarusid ja osta ühiselt relvasüsteeme, sealhulgas kõige keerukamaid ja kallimaid, nagu hävituslennukid, sõjalaevad ja lahingutankid; kutsub komisjoni üles arendama edasi olemasolevaid rahastamiskavasid ja alternatiive, et julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsa tehnoloogia rahastamist praeguses mitmeaastases finantsraamistikus märkimisväärselt suurendada, võttes arvesse tegelikke vajadusi tööstusinvesteeringute järele;
21. rõhutab, et ELi määrus, mis võib mõjutada Euroopa julgeoleku- ja kaitsetööstuse juurdepääsu rahastamisele, peab olema kooskõlas ELi jõupingutustega hõlbustada Euroopa kaitsetööstuse piisavat juurdepääsu avaliku ja erasektori rahalistele vahenditele ja investeeringutele;
22. rõhutab vajadust olemasolevate tsiviiltehnoloogiate parema kahesuguse kasutuse ning tsiviil-, sõjalise ja kahesuguse kasutusega innovatsiooni vastastikuse täiendavuse järele julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsate tehnoloogiate valdkonnas ning vastavat potentsiaali ELi programmide vahelise koostöö edendamiseks; rõhutab vajadust paremate teadmiste jagamise võrgustike järele olemasolevate ja uute tehnoloogiate jaoks, et võimaldada potentsiaalsetel lõppkasutajatel ja investoritel paremini kasutada turul juba olemasolevaid tehnoloogiaid või investeerida suure potentsiaaliga kujunemisjärgus tehnoloogiatesse;
23. ergutab innovatsiooni, mis põhineb suuremal ressursitõhususel, uute materjalide väljatöötamisel, teisese toorme edendamisel ja kestlikumatel ühishangetel ning keskkonnakestlike tehnoloogialahenduste kasutamisel; kutsub komisjoni üles uurima koostööd EDAGA edasisi samme kestlike julgeoleku- ja kaitsetehnoloogiate valdkonnas ning seda, kuidas ELi vastupanuvõime ning tema julgeoleku- ja kaitsetööstus saaksid kasu kooskõlas ELi kliimamuutuste ja kaitse tegevuskavaga ning Euroopa Parlamendi 7. juuni 2022. aasta samateemalise resolutsiooniga, eelkõige vähendades ELi julgeoleku- ja kaitsetööstuse sõltuvust fossiilkütustest ning hinnates selle haavatavust kliimamuutuste suhtes ja vastavat vajadust nendega kohaneda;
24. rõhutab vajadust suurendada investeeringuid keskkonnahoidlikku kaitsesse, pühendades suurema osa ELi rahastatud teadus- ja arendustegevusest sõjaväesõidukite CO₂-neutraalsetele kütustele ja jõuseadmetele, eelkõige tulevaste suurte relvasüsteemide puhul, mis töötatakse välja asjakohaste ELi raamistike alusel; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles võtma asjaomaste ELi vahendite investeerimisel arvesse energia-, süsiniku- ja keskkonnajalajälge alates kavandamisest; tuletab meelde, et Euroopa Kaitsefondi raames toimuv teadus- ja arendustegevus võib suurendada tõhusust, vähendada CO₂ jalajälge ja tuua kaasa kestlikud parimad tavad; nõuab mehhanismi, mis

stimuleeriks kaitse- ja julgeolekuvaldkonna kestliku tehnoloogia alast teadus- ja arendustegevust; väljendab heameelt selle üle, et esimeses iga-aastases tööprogrammis on ette nähtud energiaalasele vastupanuvõimele ja keskkonnaalasele üleminekule suunatud eelarve, kuid märgib, et see moodustab ainult 11 % Euroopa Kaitsefondi aasta kogueelarvest;

25. rõhutab, et Venemaa sõda Ukraina vastu on korduvalt näidanud, kui tulemuslikud on lõhkuvad tehnoloogiad, mis on sageli suhteliselt odavad, kuid millel on lahinguväljal võimas mõju suurte relvasüsteemide ja formeeringute vastu; kutsub komisjoni üles viima koostöös Ukraina valitsuse ja NATO partneritega läbi uuringu Ukraina sõjast saadud õppetundide kohta julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsa tehnoloogia kontekstis; rõhutab vajadust avatud lähenemisviisi järele tehnoloogilise hindamise läbiviimisel ja rõhutab, kui oluline on teha õiged järeldused suurimast sõjast Euroopas pärast Teist maailmasõda;
26. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Euroopa julgeolekuolukord on dramaatiliselt muutunud pärast seda, kui Venemaa Föderatsioon alustas 24. veebruaril 2022 Ukraina vastu täiemahulist agressioonisõda. Venemaa Föderatsioon peab Ukraina vastu sõda, mille strateegiline eesmärk on õõnestada Euroopa julgeolekustruktuuri ja lõppkokkuvõttes see hävitada.

Euroopa Liidul on selge kohustus seista vastu režiimile, mis rikub pidevalt rahvusvahelist õigust ja kujutab meie inimeste jaoks otsest ohtu, kasutades oma imperialistlike strateegiate elluviimiseks mitmesuguseid vahendeid ja taktikaid.

Euroopa Liit on viimase kümne aasta jooksul teinud julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas järjepidevaid edusamme. Raportöör on veendunud, et EL peab olemasolevat institutsioonide ja fondide raamistikku palju paremini ära kasutama ning uurima uusi viise ja vahendeid, et suurendada meie vastupanuvõimet ja suurendada rahva kaitsmiseks vajalikku suutlikkust.

Komisjoni tegevuskava julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsa tehnoloogia kohta on hea algus ELi ülemaailmse konkurentsivõime suurendamiseks selles kiiresti arenevas tehnoloogiavaldkonnas. Euroopa suudab pidada sammu oma ülemaailmsete konkurentidega ja isegi olla teerajajaks, juhul kui me kooskõlastame jõupingutusi selliste osalejate vahel nagu akadeemilised ringkonnad, erasektor ja valitsused.

On ilmne, et arenev julgeolekuolukord avaldab survet valitsustele ja kaitsetööstuse sektorile, kuna nõudlus olemasolevate relvasüsteemide järele on suurenenud. Sellel võib olla negatiivne mõju uute tehnoloogiate rahastamisele ja innovatsiooni edendamisele.

EL saab võtta tõhusamaid meetmeid ja tegutseda innovatsiooni katalüsaatori ja koordinaatorina julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsa tehnoloogia valdkonnas, järgides kogu ELi hõlmavat strateegilist ja koordineeritud lähenemisviisi, moodustades elutähtsa tehnoloogia vaatluskeskuse ning luues ja kasutades erinevaid vahendeid kaitse- ja julgeolekualase innovatsiooni rahastamiseks ja koordineerimiseks.

Tuleb rõhutada, et innovatsiooni kõige olulisem samm on piisavate rahastamiskavade kättesaadavus, eriti julgeoleku- ja kaitsetehnoloogia valdkonnas, kus erasektor on piirangute, eeskirjade ja väga pikkade turule sisenemise protsesside tõttu väga sageli investeringute suhtes kõhklev.

Konkurentsivõimeline, tehnoloogiliselt arenenud Euroopa suudab paremini kaitsta meie väärtusi ja inimesi. Seega on uute tehnoloogiate arendamise edendamiseks vaja kiireid lahendusi.

9.3.2023

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile

Julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsate tehnoloogiate hetkeseis ja tulevased väljakutsed (2022/2079(INI))

Arvamuse koostaja (*): Dragoş Tudorache

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Euroopa Liidu kaitsektor on liiga killustatud, mis tekitab kulukaid kattuvusi ning takistab konkurentsivõime ja koostalitlusvõime; täheldab, et see on põhjustanud aastas 25–100 miljardi euro ulatuses tarbetut rahalist kahju ning toonud kaasa liidu, liikmesriikide ning Euroopa kaitsektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi (EDTIB) strateegilise haavatavuse;
2. nõuab liidu tasandi julgeoleku- ja kaitsepoliitika suuremat strateegilist ühtekuuluvust; väljendab sellega seoses heameelt, et komisjon on käivitanud instrumendi Euroopa kaitsetööstuse tugevdamiseks ühishangete kaudu (EDIRPA), ning julgustab komisjoni ja liikmesriike seda algatust tugevdama ning tagama, et edasised kaitsevarustuse hanked keskenduvad tipptasemel relvasüsteemidele ja püüeldakse tõelise kaitseliidu poole, mida toetab tugevam ja konkurentsivõimelisem EDTIB ning mille aluseks on kaitsevarustuse selgelt liigendatud ühisturg;
3. kutsub liikmesriike üles suurendama koostööd julgeoleku- ja kaitseküsimustes elutähtsate tehnoloogiate arendamisel ning innovatsiooni edendamisel; nõuab tungivalt, et need ELi liikmesriigid, kes on ka NATO liitlased, töötaksid selle nimel, et saavutada kaitsekulutuste eesmärk, milleks on 2 % sisemajanduse koguproduktist;
4. rõhutab tungivat vajadust luua tõeliselt euroopalik kaitsevarustuse turg, muu hulgas tugevdades tööstusvõimsust ning vähendades dubleerimist ja killustatust, kohandades samal ajal tööstusbaasi, eelkõige selle tarneahelaid ja tööjõudu Euroopa uuele julgeolekukeskkonnale, mis nõuab tootmisvõimsuse kiiret suurendamist; nõuab, et parandataks Euroopa Kaitseagentuuri (EDA) rolli liikmesriikide jõupingutuste koordineerimisel, et kehtestada sõjalise koostalitlusvõime ja vahendite tehnilised normid, mis aitaksid standardida sõjatehnoloogiat ja tagaksid koostalitlusvõime;
5. innustab liikmesriike kasutama täiel määral ära ühishankeid ning teadus- ja arendusprojekte kui vahendeid sünergia ärakasutamiseks ELi kaitsektoris ning

vajaliku konkurentsivõime ja tehnoloogilise eelise loomiseks kaitsevarustuses ja kaitsevarustuse tootmises; kutsub sellega seoses komisjoni üles tagama 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/81/EÜ (kaitse- ja julgeolekuvaldkonna riigihangete kohta) täieliku jõustamise kõigis liikmesriikides;

6. tuletab meelde, et Euroopa Ülemkogu kutsus 2013. aastal komisjoni üles töötama välja kogu ELi hõlmava tervikliku varustuskindluse korra tegevuskava, mida kahjuks ei ole kunagi esitatud; nõuab tungivalt, et komisjon esitaks selle tegevuskava viivitamata;
7. kutsub asjaomaseid organeid üles konsolideerima kõiki asjakohaseid ELi tasandi raamistikke, vahendeid, õigusakte ja standardeid tipptasemel sõjalise tehnoloogia, varustuse ja võimete arendamiseks, et tagada kooskõlastatud lähenemisviis, säilitades samal ajal ELi kaitsesektori jaoks konkurentsivõimelise turu; rõhutab sellega seoses vajadust investeerida ühiselt kujunemisjärgus ja murranguliste tehnoloogiate teadus- ja arendustegevusse;
8. kutsub komisjoni üles julgustama liikmesriike vaatama läbi kõik kaitseprogrammid ja - poliitikavahendid, järgides kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise (CARD) lähenemisviisi ja keskendudes eelkõige elutähtsatele tehnoloogiatele, kontrollima, kas need on endiselt eesmärgipärased, tegema järeldustest kokkuvõtte ning jagama seda võimaluse ja vajaduse korral kõigi teiste liikmesriikidega; nõuab asjaomaste kaitsealगतuste, näiteks võimearendusplaani põhjalikku läbivaatamist, et seda ajakohastada, võttes arvesse ELi strateegilises kompassis ja EDA koostatud vajaduste analüüsis sisalduvaid sätteid; on seisukohal, et EDA-l on võimalik tagada Euroopa kaitsesektori osalejate innovatsioonitegevuse sidusus; nõuab sellega seoses EDA suuremat rolli toetuse andmisel, soovitude koordineerimisel, sealhulgas tulemuste strateegilisel hindamisel, ning lahenduste esitamisel ühiste teadus- ja arendus- ning hankeprojektide toetamiseks;
9. nõuab, et EL lepiks kokku elutähtsate tehnoloogiate ühises määratluses ja peamiste kriitilise tähtsusega valdkondade loetelus, ning otsustaks, millistes valdkondades on ELi tegevus esmatähtis; kutsub EDAt üles lisama elutähtsate tehnoloogiate mõiste oma kaitseküsimuste iga-aastasesse kooskõlastatud läbivaatamisse;
10. nõuab sõjalistele teadusuuringutele pragmaatilisemat ja tõhusamat lähenemisviisi, et stimuleerida sõjatehnoloogia innovatsiooni, sealhulgas vähendades kaitseturule sisenemise tõkkeid või kõrvaldades need, säilitades ja parandades samal ajal standardimise ja koostalitlusvõime vajalikku taset; nõuab lisaks suuremat toetust kujunemisjärgus tehnoloogiate valdkonnas tegutsevatele Euroopa ettevõtetele, et tagada nende konkurentsivõime püsimine rahvusvahelistel turgudel, vähendades bürokraatlikku koormust ja ergutades investeringuid kooskõlas maailma juhtivate riikide kavandatud ja ellu viidud tööstuspoliitika kavadega;
11. rõhutab vajadust tagada ja suurendada idufirmade ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) osalemist kaitsealगतustes, muu hulgas vähendades pakkumismenetluste keerukust ning hõlbustades äriinkubaatorite abil suuremaid kapitaliinvesteringuid ja majanduskasvu; tunnistab sellega seoses tehnoloogiliste, finants-, haldus- ja regulatiivsete tõkete vähendamise tähtsust ning nõuab meetmeid, et

suurendada teadlikkust ELi programmidest ja rahastamisvõimalustest ning pakkuda VKEdele lisatoetust;

12. tunnistab, et piisavalt kvalifitseeritud tööjõud on elutähtsate tehnoloogiate arendamiseks Euroopas äärmiselt oluline; rõhutab vajadust järgida kaasavat ja kättesaadavat lähenemisviisi, et jõuda kogu olemasoleva tööjõuni, et tagada oskuste ja inimkapitali pidev ja kestlik pakkumine; toonitab lisaks vajadust stimuleerida innovatsiooniks, ELi poolt rahaliselt toetatud koolitusprogrammideks, teadus- ja arendustegevuseks ning alusuuringuteks vajalike oskuste arendamist kujunemisjärgus tehnoloogiatega seotud kriitilise tähtsusega valdkondades, sealhulgas tehisintellekti, materjaliteaduse, energiatootmise, pooljuhtide, nanotehnoloogia, kvantarvutuse ja uue põlvkonna lennunduse valdkonnas;
13. kutsub komisjoni üles ergutama liikmesriike looma ja rahastama kaitsevaldkonna innovatsiooni keskusi, kehtestama sihipäraseid finantssuuniseid teadus- ja arendustegevusele eraldatavateks kaitsealasteks kulutusteks ning toetama uutel projektidel ja koostööl põhinevaid esilekerkivaid klastreid;
14. rõhutab, et paljud julgeoleku ja kaitse valdkonna elutähtsad tehnoloogiad pärinevad üha sagedamini tsiviilsektorist ja nende puhul kasutatakse kahesuguse kasutusega komponente; rõhutab sellega seoses vajadust tugevdada koostoimet tsiviil- ja kaitsealaste teadusuuringute ning mitmesuguste Euroopa teadus- ja arendustegevuse programmide vahel, et toetada elutähtsate tehnoloogiate arengut Euroopas, vähendada strateegilist sõltuvust, hõlbustada teadmiste jagamist, tõhustada kahesuguse kasutusega toodete kasutamist ja laiendada rahastamisvõimalusi;
15. märgib, et ühiste standardite kasutuselevõtt kõigis sektorites võib aidata vähendada kulusid, edendada innovatsiooni ja suurendada koostalitlusvõimet; kutsub sellega seoses komisjoni üles kiirendama tsiviil-, kaitse- ja kosmosetööstuse standardite ühtlustamiseks tehtavat tööd;
16. toonitab, et tehisintellekti, kvantarvutuse ja masinõppe kasvav tähtsus nõuab tõhustatud koostööd liikmesriikide vahel ning kooskõlastamist sarnaselt meelesstatud partneritega, et tagada nendes valdkondades tehniline tippase; ergutab sellega seoses koostalitleva tehisintellekti võimekuse ühist arendamist;
17. väljendab muret ELi sõltuvuse pärast toorainetest, eelkõige teatavatest mittedemokraatlikest riikidest ja strateegilistelt konkurentidelt, nagu Hiina, pärineva tooraine puhul ning kutsub liikmesriike üles vähendama oma haavatavust, mis tuleneb sõltuvusest elutähtsate tehnoloogiate ja materjalide mittedemokraatlikest tarnijatest, vältima uute sõltuvuste teket, mis ohustaks tarnekindlust, ning tõhustama kaitsetööstuse tootmisahelaid Euroopas tootmise lokaliseerimise või lähemalt hankimise kaudu; tuletab meelde, et igasugune sõltuvus elutähtsatest tehnoloogiatest võib suurendada ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga seotud väljapressimise ohtu; toonitab vajadust suurema ressursitõhususe, materjalide ringlussevõtu edendamise ja kestlike tehnoloogialahenduste kasutuselevõtu järele;
18. tunnistab, et kriitilise tähtsusega materjalide, nagu haruldaste muldmetallide, neist toodetud komponentide ja nendega seotud tehnoloogiate turvaline tarnimine on Euroopa julgeoleku- ja kaitsetööstuse ning ELi huvide kaitsmise võime seisukohast ülioluline;

toonitab tarneahelate mitmekesistamise tähtsust, et vähendada sõltuvust kolmandatest riikidest;

19. väljendab toetust elutähtsa tehnoloogia vaatluskeskusele; kutsub liikmesriike üles võtma kohustuse ja tugevdama koostööd vaatluskeskuse raames; nõuab, et vaatluskeskust arendataks edasi ja suurendataks selle analüüsivõimet, sealhulgas strateegilise sõltuvuse vähendamise osas; tunnistab, et vaatluskeskus tegeleb väga tundliku ja salastatud teabega; nõuab sellega seoses kaitsemeetmete kehtestamist ja sidusrühmade vahelise usalduse loomist, et võimaldada teabe jagamist ja andmete asjakohast käitlemist; kutsub komisjoni üles viima ellu projekti, mille eesmärk oleks pidevalt kaardistada vajadust kriitilise tähtsusega materjalide järele, hinnata ELi strateegilisi sõltuvusi, jälgida pakkumist ja nõudlust ning muutusi konkurentide käitumises või strateegias ning teha tulevikuanalüüse, et prognoosida uusi vajadusi kriitilise tähtsusega materjalide järele; nõuab tungivalt, et EL võtaks aktiivse rolli rahvusvahelistel koostööfoorumitel, et kiirendada tootmisahelate mitmekesistamist; on seisukohal, et neid jõupingutusi tuleks teha koos meie strateegiliste partneritega, näiteks NATOga, ning ELi-USA kaubandus- ja tehnoloogianõukogu kindlate tarneahelate töörühmaga, et koordineerida diplomaatilisi jõupingutusi tarnete kindlustamiseks ja alternatiivsete allikate tagamiseks; nõuab meetmeid riskide maandamiseks selliste ettevõtjate puhul, kes toodavad elutähtsaid tehnoloogiaid ja keda kolmandates riikides asuvad üksused võivad omandada; väljendab muret selle pärast, et ELi elutähtis taristu kuulub strateegilistele konkurentidele, ning tuleb meelde vajadust kontrollida välismaiseid otseinvesteeringuid Euroopa ettevõtetesse, kes tegelevad kaitsevaldkonnaga seotud kujunemisjärgus tehnoloogiatega, et vältida majanduslikku sõltuvust ning piirata spionaaži ja sabotaaži ohtu ELi elutähtsa taristu puhul kooskõlas strateegilises kompassis kindlaks tehtud ohtude ja probleemidega; nõuab tungivalt, et liikmesriigid kehtestaksid riiklikud taustauuringumehhanismid välismaiste otseinvesteeringute jaoks, millel võib olla mõju julgeolekule;
20. tuletab meelde, et killustumise ohtu süvendavad erinevad riiklikud nõuded ja erinevad riiklikud avaliku sektori kulutused ning investeerimis- ja hankekavad; rõhutab sellega seoses standardite kehtestamise olulisust, mis on igasuguse strateegilise sõltuvuse ohu vähendamise ning koostalitlusvõime tagamise jaoks kriitilise tähtsusega nii ELi liikmesriikide seas kui ka ELi ja tema sarnaselt mõtleivate partnerite, näiteks NATO puhul;
21. tuletab meelde Euroopa Kaitsefondi ja programmi „Horisont“ tähtsust seoses investeeringutega elutähtsatesse tehnoloogiatesse ning nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist, et suurendada nende eelarvet; kutsub komisjoni üles hindama olemasolevate ELi investeerimisprogrammide sidusust ja vastastikust täiendavust, et teha kindlaks lüngad ja edendada koostoimet; nõuab, et seda hinnangut võetaks arvesse järgmise mitmeaastase finantsraamistiku ettevalmistamisel;
22. peab kahetsusväärseks, et liikmesriikide kaitsealaste teadusuuringute ja tehnoloogia kombineeritud kulutused moodustasid 2020. aastal ainult 1,2 % nende kaitsekulutuste kogumahust, mis on tunduvalt vähem EDA raames kokku lepitud 2 % sihttasemest;
23. rõhutab vajadust kindlustada ja kaitsta elutähtsat Euroopa taristut ning tagada selle piisav seire ja järelevalve; kutsub liikmesriike ja kõiki asjaosalisi üles töötama välja

plaani ja investeerimiskava, et ajakohastada ja tugevdada elutähtsa taristu, nagu muu hulgas tuumaelektrijaamade, elektrivõrkude, vee- ja toiduvõrkude ning telekommunikatsioonitaristu, mere- ja merealuse taristu, merealuste kaablite, energiasektori torujuhtmete ja avamere tuuleparkide vastupanuvõimet digitaalajastu jaoks, sealhulgas kohandades seda tehisintellektipõhiste droonide järelevalve ja hooldusega ning kooskõlas uue direktiiviga elutähtsa teenuse osutajate toimepidevuse kohta ja küberturvalisuse 2. direktiiviga; nõuab seetõttu ELi teadus- ja arendustegevuse ning tootmisstrateegia väljatöötamist täiustatud droonide jaoks;

24. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles täitma ELi strateegilises kompassis selgelt väljendatud kohustust suurendada ELi suutlikkust koguda, anda ja jagada täpset teavet, kaitsta elutähtsat merendustaristut ning töötada välja ühised operatiiv- ja tehnoloogilised lahendused, sealhulgas kasutades parimal viisil ära alalise struktureeritud koostöö raamistikku;
25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles arendama võimekust keeruka kaitsevarustuse testimiseks, hindamiseks, valideerimiseks ja kontrollimiseks, sealhulgas tehisintellektipõhise tehnoloogia abil, et teha kindlaks kolmandates riikides toodetud komponentidest tulenevad kitsaskohad; rõhutab lisaks, et sellised jõupingutused peaksid olema kooskõlas NATO tehisintellekti strateegias nõutud testimise, hindamise, valideerimise ja kontrollimise korraga;
26. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid tugevdaksid koostööd ühelt poolt Euroopa Innovatsiooninõukogu, Euroopa Kaitsefondi ja Euroopa Investeerimisfondi ning teiselt poolt NATO Põhja-Atlandi kaitseinnovatsiooni kiirendi vahel, toetades ühisprojekte, ühiseid teadusuuringuid ja ühiseid investeringuid tipptasemel kaitsetehnoloogiasse, austades samal ajal otsust anda kõigile kaasatud organisatsioonidele autonoomsus;
27. rõhutab tugeva Atlandi-ülese sideme tähtsust, mis kajastub ELi strateegilises kompassis ja NATO strateegilises kontseptsioonis, ning vajadust edasise koostöö järele julgeoleku ja kaitse valdkonnas; väljendab heameelt ELi ja NATO koostööd käsitleva ühisdeklaratsiooni allkirjastamise üle 9. jaanuaril 2023;
28. märgib mitmepoolsete ekspordikontrollirežiimide halvenevat olukorda ning nende vähenenud võimet jõustada ja reguleerida elutähtsa tehnoloogia voogu ja levitamist; kutsub liikmesriike üles kasutama ära Euroopa kahesuguse kasutusega kaupade määruse kogu potentsiaali ja tagama elutähtsa tehnoloogia ekspordikontrolli täitmise;
29. väljendab heameelt algatuse üle luua NATO-ELi vastupanuvõime ja elutähtsa taristu rakkerühm ning ELi ja USA kaubandus- ja tehnoloogiaakadeemia loomise üle;
30. nõuab tungivalt, et komisjon ja liikmesriigid näitaksid ülemaailmset eeskujulist liidu huve ja väärtusi kajastavate ja edendavate standardite väljatöötamisel, ning innustab seepärast looma tõhustatud partnerlusi sarnaselt meelestatud partneritega.

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	9.3.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 41 -: 2 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Włodzimierz Cimoszewicz, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Sandra Kalniete, Dietmar Köster, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Matjaž Nmec, Gheorghe-Vlad Nistor, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Mounir Satouri, Jordi Solé, Sergei Stanishev, Dragoș Tudorache, Viola von Cramon-Taubadel
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Attila Ara-Kovács, Anna-Michelle Asimakopoulou, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Sergey Lagodinsky, Javi López, Gabriel Mato, Tom Vandenkendelaere, Mick Wallace, Javier Zarzalejos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Clare Daly, Francisco Guerreiro, Eero Heinäluoma, Janina Ochojska, Pina Picierno

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

41	+
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Traian Băsescu, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Sandra Kalniete, Andrey Kovatchev, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Gabriel Mato, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Gheorghe-Vlad Nistor, Janina Ochojska, Tom Vandenkendelaere, Javier Zarzalejos
Renew	Petras Auštrevičius, Georgios Kyrtos, Dragoș Tudorache
S&D	Attila Ara-Kovács, Maria Arena, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Eero Heinäluoma, Dietmar Köster, Javi López, Sven Mikser, Matjaž Nemeč, Pina Picierno, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Sergei Stanishev
Verts/ALE	François Alfonsi, Reinhard Bütikofer, Francisco Guerreiro, Sergey Lagodinsky, Mounir Satouri, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel

2	-
The Left	Clare Daly, Mick Wallace

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	28.3.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 54 -: 4 0: 8
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Matteo Adinolfi, Nicola Beer, François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Paolo Borchia, Marc Botenga, Markus Buchheit, Martin Buschmann, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Beatrice Covassi, Ciarán Cuffe, Josianne Cutajar, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Valter Flego, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Bart Groothuis, Christophe Grudler, Robert Hajšel, Romana Jerković, Seán Kelly, Izabela-Helena Kloc, Łukasz Kohut, Andrius Kubilius, Marisa Matias, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienaß, Johan Nissinen, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Markus Pieper, Maria Spyrali, Beata Szydło, Riho Terras, Patrizia Toia, Marie Toussaint, Isabella Tovaglieri, Henna Virkkunen, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Alex Agius Saliba, Rasmus Andresen, Tiziana Beghin, Franc Bogovič, Jakop G. Dalunde, Pietro Focchi, Klemen Grošelj, Martin Hojsík, Marina Kaljurand, Dace Melbārde, Rob Rooken, Bronis Ropé, Ernő Schaller-Baross, Jordi Solé, Susana Solís Pérez
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Pär Holmgren, Sven Simon

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

54	+
ID	Matteo Adinolfi, Paolo Borchia, Isabella Tovaglieri
NI	Tiziana Beghin
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Bușoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Christian Ehler, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Dace Melbārde, Angelika Niebler, Markus Pieper, Sven Simon, Maria Spyraki, Riho Terras, Henna Virkkunen, Pernille Weiss
Renew	Nicola Beer, Nicola Danti, Martina Dlabajová, Valter Flego, Bart Groothuis, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Martin Hojsík, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Susana Solís Pérez
S&D	Beatrice Covassi, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Romana Jerković, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Dan Nica, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Pär Holmgren, Niklas Nienaß, Bronis Ropė, Jordi Solé, Marie Toussaint

4	-
ECR	Rob Rooker
NI	Martin Buschmann
The Left	Marc Botenga, Marisa Matias

8	0
ECR	Pietro Fiocchi, Izabela-Helena Kloc, Johan Nissinen, Beata Szydło
ID	Markus Buchheit
NI	Ernő Schaller-Baross
S&D	Alex Agius Saliba, Josianne Cutajar

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu